

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Τραγωδία και ευλογία μαζί
Καλλίστου Ware, Επισκόπου Διοκλείας

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΕΙΑΣ Τ. Κ, 19003
ΤΗΛ. ΚΑΙ ΦΑΧ: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 9 Ο Κ Τ Ω Β Ρ Ι Ο Υ 2016

- ✿ Ήρακλῶβου ἀποστόλου, υἱοῦ τοῦ Ἀλφαίου (α' αἰ.).
- ✿ Ἀβραάμ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Λῶτ (2100 π.Χ.),
- ✿ Ποπλίας μάρτυρος, Ἀνδρονίκου ὀσίου καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ.

Τραγωδία και ευλογία μαζί

☉ θάνατος λοιπόν είναι παρών σ' ολόκληρη τη ζωή μας ως μια συνεχής, επαναλαμβανόμενη, καθημερινή εμπειρία. Όσο όμως κι αν είναι οικείος, την ίδια στιγμή είναι βαθιά αφύσικος. Ο θάνατος δεν αποτελεί μέρος του πρωταρχικού σκοπού του Θεού για τη δημιουργία Του. Δεν μας δημιούργησε για να πεθάνουμε, αλλά για να ζήσουμε. Επί πλέον, μας δημιούργησε ως αδιαίρετη ενότητα. Κατά την ιουδαϊκή και τη χριστιανική άποψη, το ανθρώπινο πρόσωπο θεωρείται απολύτως υπό ολιστικούς όρους: δεν είναι ο καθένας μας μια ψυχή που έχει πρόσκαιρα φυλακιστεί σ' ένα σώμα και επιζητεί να αποδράσει, αλλά μια ολοκληρωμένη ολότητα, που περιλαμβάνει σώμα και ψυχή μαζί. Ο Κάρολος Γιούγκ είχε δίκαιο να επιμένει σε αυτό που ονομάζει «μυστηριώδη αλήθεια»: «Πνεύμα είναι το ζωντανό σώμα που οράται εκ των ἔνδον, και σώμα η εξωτερική εκδήλωση του ζωντανού πνεύματος, ὄντας και τα δύο ένα». Ο θάνατος λοιπόν, ως ο χωρισμός της ψυχής από το σώμα, είναι μια βίαιη προσβολή κατά της ολότητας της ανθρώπινης φύσης. Ο θάνατος μπορεί να είναι κάτι που μας περιμένει όλους, όμως ταυτόχρονα είναι μια βαθιά ανωμαλία. Είναι τερατώδης και τραγικός. Αντιμετωπίζοντας τον θάνατο των κοντινών μας προσώπων, αλλά και τον δικό μας θάνατο, παρά τον όποιο ρεαλισμό μας, έχουμε δίκαιο να κυριευόμαστε από ένα αίσθημα ερήμωσης, τρόμου, ακόμη και αγανάκτησης:

Μη φύγεις ήρεμα, μέσα στη μεγάλη νύχτα.

Οργή, οργή για το φως που πεθαίνει. (Dylan Thomas)

☉ ίδιος ο Χριστός έκλαψε πλάι στον τάφο του φίλου του Λαζάρου (Ιωάν. 11, 35) και στη Γεθσημανή ήταν γεμάτος αγωνία στην προοπτική του επερχόμενου θανάτου Του (Ματθ. 26, 38). Ο απόστολος Παύλος θεωρεί τον θάνατο ως «εχθρό που πρέπει να καταργηθεί» (Α' Κορ. 15, 26) και τον συνδέει στενά με την αμαρτία: «τό δέ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία» (Α' Κορ. 15, 56). Το γεγονός πως ὅλοι πρόκειται να πεθάνουμε είναι αντανάκλαση του γεγονότος πως ὅλοι ζούμε σ' ἕναν πεπτωκότα κόσμο –σ' ἕνα διεστραμμένο, διασπασμένο, τρελό, *écrasé* (τσακισμένο).

Κυριακή Γ' του Λουκά

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Β' Κορ. στ' 1 - 10)

Ἀδελφοί, συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς –λέγει γάρ· «Καιρῶ δεκτῶ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι»· ἰδοὺ νῦν «καιρὸς εὐπρόσδεκτος», ἰδοὺ νῦν «ἡμέρα σωτηρίας»– μηδεμίαν ἐν μηδενὶ δίδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὄπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτιζόντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

Ἄν ὁμως ὁ θάνατος εἶναι μια τραγωδία, ἀποτελεῖ ταυτόχρονα καὶ μια εὐλογία. Ἀν καὶ δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ, παρ' ὅλα αὐτὰ εἶναι δῶρο δικό Του, ἔκφραση τοῦ ἐλέους καὶ τῆς συμπόνιας Του. Για μᾶς τοὺς ἀνθρώπους, τὸ νὰ ζήσουμε αἰώνια στὸν πεπτωκότα κόσμο, παγιδευμένοι γιὰ πάντα στὸν φαῦλο κύκλο τῆς ἀνίας καὶ τῆς ἀμαρτίας, θὰ ἦταν μια τρομερὴ μοῖρα γιὰ νὰ τὴν ἀντέξουμε· ἔτσι ὁ Θεὸς μᾶς παραχώρησε ἕναν τρόπο διαφυγῆς. Διαλύει τὴν ἔνωση ψυχῆς καὶ σώματος, ὥστε νὰ μπορεῖ κατόπιν νὰ τὴν ξαναπλάσει ἐκ νέου, ἐνώνοντας ξανά τὰ δύο στοιχεῖα κατὰ τὴ σωματικὴ μᾶς ἀνάσταση στὴν Ἐσχάτη Ἡμέρα, ἀναδημιουργώντας μᾶς ἔτσι στὴν πληρότητα τῆς ζωῆς. Ὁ Θεὸς μοιάζει με τὸν ἀγγειοπλάστη πού εἶδε ὁ Ἰερεμίας: «Κατέβηκα στὸ σπίτι τοῦ ἀγγειοπλάστη, ὅπου αὐτὸς ἐργαζόταν στὸν τροχὸ τοῦ. Χάλασε ὁμως τὸ ἀγγεῖο πού ἐφτιαχνε με τὰ χέρια του, καὶ ξαναέπλασε ἀπ' τὸν πηλὸ ἕνα ἄλλο ἀγγεῖο, δίνοντάς του τὴ μορφή πού ἠθέλε ὁ ἰδιός» (18, 3-4). Ὁ Θεῖος Ἀγγειοπλάστης βάζει τὰ χέρια του στὸ ἀγγεῖο τῆς ἀνθρώπινης φύσης μᾶς, τὸ παραμορφωμένο ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, καὶ τὸ κομματιάζει γιὰ νὰ τὸ ξαναπλάσει στὸν τροχὸ Του, ξαναφτιάχνοντάς το σύμφωνα με τὴν πρώτη του δόξα. Με τὸν τρόπο αὐτὸν ὁ θάνατος λειτουργεῖ ὡς μέσο τῆς ἀνάστασής μᾶς. Σύμφωνα με τὴ Νεκρώσιμη Ἀκολουθία:

Ὁ πάλαι μὲν, ἐκ μὴ ὄντων πλάσας με / καὶ εἰκόνι Σου θεία
τιμήσας. Παραβάς δέ / ἐντολήν σου πάλιν με ἐπιστρέψας
εἰς γῆν / ἐξ ἧς ἐλήφθην. Εἰς τό καθ' ὁμοίωσιν ἐπανάγαγε, /
Κυριακὴ Γ' τοῦ Λουκά

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Ἀδελφοί, σαν συνεργάται του σας παρακαλούμε να μη δεχθήτε μάταια την χάριν του Θεού, διότι λέγει, Εἰς καιρόν ευνοίας σε άκουσα και εἰς ημέραν σωτηρίας σε εβοήθησα. Ο καιρός ευνοίας είναι τώρα, η ημέρα σωτηρίας είναι τώρα. Δεν δίνομεν σε κανένα καμμίαν αφορμήν προσκόμματος διά να μη δυσφημισθή η υπηρεσία μας, αλλά σαν υπηρέται του Θεού συσταίνομε τους ε-
αυτούς μας σε όλα διά της μεγάλης υπομονής μας σε θλίψεις, σε ταλαιπωρίες, σε στερήσεις, σε μαστιγώσεις, σε φυλακίσεις, σε ταραχές, σε κόπους, σε α-
γρυπνίες και πείναν· με αγνότητα, σύνεσιν, μακροθυμίαν και καλωσύνην, με Πνεύμα Ἅγιον, με αγάπην χωρίς υπόκρισιν, με το κήρυγμα της αληθείας και με δύναμιν Θεού, με τα όπλα της δικαιοσύνης, τα επιθετικά και αμυντικά, σε τιμήν και ατίμωσιν, σε δυσφημήσεις και επαίνους, σαν λαοπλάνοι και όμως α-
ληθινοί, σαν άγνωστοι και όμως πολύ γνωστοί, σαν να πεθαίναμε και όμως ζούμε, σαν τιμωρούμενοι και όμως μη θανατούμενοι, σαν λυπημένοι και ό-
μως πάντοτε χαρούμενοι, σαν πτωχοί και όμως κάνοντες πολλούς πλουσίους, σαν να μη έχομεν τίποτε και όμως κατέχομεν τα πάντα. (ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, έκδ. Απ. Δ.)

τό ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι.

Ὅπως αναφέρει στο επίγραμμα που σενέταξε για τον τάφο του ο Βενιαμίν Φραγκλίνος, ο θάνατος είναι ένας τρόπος με τον οποίο «διορθωνόμαστε και βελτιωνόμαστε»:

*Το σώμα του / Βενιαμίν Φραγκλίνου, τυπογράφου, / (Ὡσάν το εξώφυλλο
παλιού βιβλίου, / Με το περιεχόμενό του φθαρμένο, / Με τα γράμματα και τα
στολισματά του σβησμένα) / Βρίσκεται εδώ, τροφή για τα σκουλήκια! / Ὅμως το
ίδιο το έργο του δεν θα χαθεί, / Γιατί, καθώς πίστευε, θα εμφανιστεί για άλλη
μα φορά. / Σε μια νέα. / Και πιο όμορφη έκδοση, / Διορθωμένο και
συμπληρωμένο / Από τον Συγγραφέα του!*

Υπάρχει, λοιπόν, μια διαλεκτική στη στάση μας απέναντι στον θάνατο, αλλά οι δύο τρόποι προσέγγισής του δεν είναι σε τελευταία ανάλυση αντιφατικοί. Βλέπουμε τον θάνατο ως κάτι αφύσικο και ανώμαλο, αντίθετο προς το αρχικό σχέδιο του Δημιουργού, και έτσι οπισθοχωρούμε μπροστά του με θλίψη και απελπισία. Τον βλέπουμε όμως και ως μέρος του θείου θελήματος, ως ευλογία και όχι ως τιμωρία. Είναι μια διαφυγή από το *αδιέξοδο*, ένας αγωγός χάριτος, η πύλη της αναδημιουργίας μας. Είναι ο δρόμος της επιστροφής μας: σύμφωνα *πάλι* με τα λόγια της Νεκρώσιμης Ακολουθίας, «τό ἀπολω-
λός πρόβατον ἐγώ εἰμί, ἀνακάλεσαί με Σωτήρ καί σῶσόν με». Προχωρούμε λοιπόν προς τον θάνατο με πόθο και ελπίδα, λέγοντας μαζί με τον άγιο Φραγκίσκο της Ασσίζης, «Δόξα σοι Κύριε για την Αδελφή μας, τον σωματι-
Κυριακή Γ' του Λουκά

κό θάνατο», γιατί μέσω του σωματικού θανάτου ο Σωτήρας καλεί στο σπίτι το παιδί του Θεού. Βλέπουμε, πέρα από τον χωρισμό του σώματος και της ψυχής στον θάνατο, τη μελλοντική τους επανένωση στην τελική ανάσταση.

Η διαλεκτική αυτή εμφανίζεται σαφώς στην ορθόδοξη κηδεία. Καμιά προσπάθεια δεν γίνεται για να κρυφτεί η οδυνηρή και συνταρακτική πραγματικότητα του γεγονότος του θανάτου. Το φέρετρο παραμένει ανοικτό, και θα έρθει η βασανιστική στιγμή που οι συγγενείς και οι φίλοι πλησιάζουν ένας-ένας για να δώσουν τον τελευταίο ασπασμό στον κεκοιμημένο. Ταυτόχρονα όμως, σε πολλά μέρη, συνηθίζεται να μη φορούν μαύρα, αλλά λευκά ενδύματα, όπως στην ακολουθία της Αναστάσεως, τα μεσάνυχτα του Πάσχα, διότι ο Χριστός, εγερθείς εκ νεκρών, καλεί τον κεκοιμημένο χριστιανό να μετάσχει στη δική Του Ανάσταση. Δεν απαγορεύεται να θρηνούμε στην κηδεία· και τούτο είναι σοφό, γιατί τα δάκρυα μπορεί να έχουν θεραπευτικό αποτέλεσμα, και όταν η θλίψη συγκρατείται, η πληγή βαθιάνει. Δεν πρέπει όμως να θλιβόμαστε «καθώς και οι λοιποί οί μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» (Α΄ Θεσσ. 4, 13). Η οδύνη μας, όσο κι αν μας σπαράζει την καρδιά, δεν είναι μια λύπη χωρίς ελπίδα, γιατί, καθώς ομολογούμε στο Πιστεύω, «προσδοκούμε ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ Μέλλοντος Αἰῶνος».

Καλλίστου Ware, Επισκόπου Διοκλείας, από το βιβλίο «*Η ΕΝΤΟΣ ΗΜΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ*», σελ. 59 - 63, έκδοση 4^η ανανεωμένη: Φεβρουάριος 2006, εκδόσεις ΑΚΡΙΤΑΣ

☩ ☩

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ☩ ΜΟΝΟΗΜΕΡΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Φ.Α. ☩

Η Ενοριακή Φιλόπρωτος Αδελφότητα του Ι. Ναού μας διοργανώνει την **Πέμπτη 13 Οκτωβρίου 2016** μονοήμερη προσκυνηματική εκδρομή **στον Ι. Ναό Αγ. Ανδρέου Πατρών, στην Ι. Μονή Παναγίας Ελεούσης Αγίου & στην Ι. Μονή Γηροκομείου Πατρών**. Ώρα αναχώρησης 7:00 π.μ. από τον Άγιο Νικόλαο. Τιμή εισιτηρίου 25 €. ☩

2) ☩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ ☩

Σάββατο 15 Οκτωβρίου 2016, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00π.μ.

3) ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΩΝ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου 2016 ξεκίνησαν οι Κατηχητικές Συντροφίες της ενορίας μας.

4) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΩΝ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

4 - 5 ετών (μεικτό) Παρασκευή 6 - 7 μ.μ.

6 - 7 ετών (μεικτό) Σάββατο 11 - 12 π.μ.

8 - 11 ετών (κορίτσια) Σάββατο 11 - 12 π.μ.

8 - 11 ετών (αγόρια) Σάββατο 1 - 2 μ.μ.

12 - 15 ετών Γυμνάσιο (μεικτό) Σάββατο 1 - 2 μ.μ.

Τμήμα Λυκείου (μεικτό)

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΡΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoο.gr, ΙΕΤΟΣΕΠΙΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

Κυριακή Γ' του Λουκά